

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การปฏิบัติการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อของเจ้าหน้าที่
สถานเอนามัย ในเขตภาคกลาง

ชื่อผู้เขียน

นางสุภาพ อธิโรจน์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ผศ. อะเคื้อ	อุณหเลขกะ	ประธานกรรมการ
รศ. ชมนาค	พจนามาตร์	กรรมการ
รศ. วิลาวัฒน์	เสนาว์คน์	กรรมการ
ผศ. วราภรณ์	เลิศพูนวิไลกุล	กรรมการ
ผศ. ดร. อัจฉรา	สุคนธสรร์พ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อเป็นวิธีการสำคัญในการป้องกันการติดเชื้อจากการ
รับบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ การปฏิบัติ
และปัญหาอุปสรรคในการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อของเจ้าหน้าที่สถานเอนามัย กลุ่มตัว
อย่าง คือ เจ้าหน้าที่สถานเอนามัย จำนวน 382 คน ที่ปฏิบัติงานในสถานเอนามัย 382 แห่ง ใน 25 จังหวัด
เขตภาคกลาง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยข้อมูล
ทั่วไป ความรู้ การปฏิบัติและปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อ รว
บรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนธันวาคม 2541 ถึงเดือนมกราคม 2542 โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์
ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืน 271 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 71.9 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด
การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.4 มีอายุระหว่าง 20-58 ปี อายุเฉลี่ย
35 ปี 1 เดือน มีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 36.9 ปฏิบัติงานในสถานเอนามัยนาน

1-5 ปี และ 11-15 ปี ร้อยละ 24.3 และ 21.4 ตามลำดับ คะแนนความรู้เกี่ยวกับการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อของกลุ่มตัวอย่างอยู่ระหว่าง 13-33 คะแนน คะแนนเฉลี่ยคิดเป็น 24.3 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติกิจกรรมการทำความสะอาดอุปกรณ์ทางการแพทย์ การต้มเคี้ยว การทำลายเชื้อด้วยน้ำยาทำลายเชื้อ และการทำให้ปราศจากเชื้อด้วยการนึ่งไอน้ำของกลุ่มตัวอย่างคิดเป็น 2.8, 3.9, 9.4 และ 10.9 จากคะแนนเต็ม 5, 5, 15 และ 15 คะแนน ตามลำดับ และปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อที่พบ ได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อ ไม่มีคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดการสนับสนุนด้านเอกสารที่เกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้า ขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำความสะอาดอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่เหมาะสม อุปกรณ์ทางการแพทย์มีจำนวนไม่เพียงพอ ขาดวัสดุที่ใช้ในการห่ออุปกรณ์เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่เหมาะสม ได้รับการนิเทศจากผู้นิเทศหลายคนซึ่งให้คำแนะนำแตกต่างกัน และขาดการนิเทศที่ต่อเนื่อง

ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นความจำเป็นในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อของเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัย รวมทั้งควรมีการสนับสนุนคู่มือหรือแนวทางในการปฏิบัติการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และการนิเทศงานเกี่ยวกับการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้ออย่างต่อเนื่อง

Thesis Title : Practice of Disinfection and Sterilization Among Public Health
Workers of Public Health Centers in Central Region

Author Mrs. Supap Atirose

M.N.S. Infection Control Nursing

Examining Committee :

Assistant Prof. Akeau	Unahalekhaka	Chairman
Associate Prof. Chomnard	Potjanamart	Member
Associate Prof. Wilawan	Senaratana	Member
Assistant Prof. Waraporn	Lertpoonwilaikul	Member
Assistant Prof. Dr. Achara	Sukonthasarn	Member

Abstract

Disinfection and sterilization is one of the very important activities in all health care settings. The purposes of this study were to describe knowledge, practice and problem in disinfection and sterilization among public health workers. The samples were 382 public health workers working in 382 public health centers in central region. The instrument used for data collection was self-administered questionnaire constructed by the researcher. The questionnaire consisted of demographic data, knowledge, practice and problem in disinfection and sterilization and were mailed to the samples during December 1998 to January 1999. Two hundred and seventy one completed questionnaires (71.9%) were obtained. The data was analyzed by using descriptive statistics.

The results of this study revealed that 69.4 percent of the sample were female. The age range was 20 to 58 years old, average age was 35 years and 1 month and 36.9 percent was in 30-39 age-group. Twenty-four point three and 21.4 percent had 1-5 and 11-15 years of experience

respectively. Knowledge score on disinfection and sterilization among the study group ranged between 13–33, mean score was 24.3 from 40 total score. Mean score of practice on cleaning boiling, disinfection by using disinfectant and steam sterilization were 2.8, 3.9, 9.4 and 10.9 from 5, 5, 15 and 15 total score respectively.

The problems in disinfection and sterilization were: lack of knowledge on disinfection and sterilization, lack of disinfection and sterilization guideline or manual and related documents, insufficient cleaning equipment and medical instruments, inadequate packaging materials, different advices among public health supervisors and discontinuous supervision on disinfection and sterilization.

The results of this study indicated the necessity of improving knowledge and practice of disinfection and sterilization among public health workers , providing disinfection and sterilization guideline, instruments and including continuous supervision.